

ТОШКЕНТ ХАКИҚАТИ

№ 146 (377)
23
И Ю Л Ъ
Ш А Н Б А
1955 йил
—
БАХОСИ
30 ТИНИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XX с'ездини янги ғалабалар блан кутиб олайлик

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунистик жамият қуришнинг удувдор вазибалари муваффақият блан амалга оширмоқда. КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорлари халқимизнинг ғайратига-ғайрат қўшмоқда, ижодий ташаббусини оширмоқда, уларни коммунизм қурилишининг удувдор вазибаларини муваффақиятли ҳал этишга илҳомлантarmoқда.

Халқимиз КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг 1955 йил 14 февралда партиямизнинг навбатдаги XX с'ездини қақариш тўғрисидаги қарорини эъри сиёсий кўтаришларак ва меҳнат ғайрати гоат даражада ошган шароитда кутиб олди. Мамлакатимизнинг саноат корхоналарида, қолхоқ ва совхоз далаларида партиямизнинг шонли XX с'езди шарафига социалистик мусобақа қилиб кетди. Қадрамон ишчилар оинфи, қолхоқчи деҳқонлар бешинчи бешйиллик плагни мулдарида илгари бажарилш учун, партиямиз XIX с'езди директиваларини муваффақият блан амалга ошириш учун филокорона меҳнат қилмоқдалар.

Бугун СССР Министрлар Совети ҳузурдаги Марказий Статистика Бошқармасининг СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плагнини 1955 йил биринчи ярмида бажарилиш якуналари тўғрисидаги Ахбороти э'лон қилди. 1955 йилнинг биринчи ярмида саноат, қишлоқ хўжалиги ва транспортнинг бешинчи тез ривожланганлиги, капитал қурилишининг ўсганлиги, ички ва ташқи савдонинг кенгайтирилганлиги, ишчилар ва хизматчилар сонининг тобора ўсиб бораётганлиги, маданий қурилиш соҳасида эришилган муваффақиятлар партиямиз шонли XIX с'езди директиваларининг амалга оширилганлигида катта ғалабаларга эришилганлигини кўрсатуши мумкин.

Бешинчи бешйилликнинг охири ярмида янги маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ҳажми умуман саноат бўйича 103 процент бажарилди. Бутун саноатнинг янги маҳсулоти 1955 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 12 процент кўпайди. Бешинчи бешйиллик плагнида саноат ишлабчиқаришнинг даражаси 1955 йилда 1950 йилдаги даражадан тахминан 70 процент ошиб кетилиш лозим деб белгиланган эди. 1954 йилнинг 1 майидан 1955 йилнинг 1 майигача бўлган давр ичида саноат ишлабчиқаришнинг ҳажми 1950 йилдаги даражадан 71 процент ошиб кетди. Шундай қилиб, бешинчи бешйиллик плагни саноат ишлабчиқаришнинг умумий ҳажми бўйича мулдарида олдин — 1955 йил 1 майда, я'ни 4 йилда 4 ойда бажарилди.

Коммунистик партия социалистик халқ хўжалиги барча тормақларининг асоси оғир индустрия эканлигини ҳамиша ўқутиб келмоқда. Оғир индустрия — социалистик экономика асосларининг асосидир. Оғир саноатни тўхтовсиз юксалтириш — энгил ва озиқ-овқат саноатининг тўхтовсиз ўсшини та'минлайди, халқ исте'моли товарлари ишлаб чиқаришни тобора оширади. Ярим йиллик плагнини бажарилиш якуни шуни кўрсатадики, совет халқи Коммунистик партиянинг дово кўрсатмаларида амал қилиб, оғир индустриянинг юксалишини та'минлади. Ярим йиллик плагни оғир саноат маҳсулотининг кўпгина жула муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича ошди бажарилди.

Совет халқи партиямиз XIX с'езди, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларида амал қилиб, бешинчи бешйиллик плагни мулдарида илгари ортиси блан бажарилди. Бунга ҳеч шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас.

СССР Министрлар Совети ҳузурдаги Марказий Статистика Бошқармасининг Ахборотида СССР қишлоқ хўжалиги соҳасида эришилган муваффақиятлар ўз ифода-сини тошган. Бу йил экин ишларининг кечикиб бошланганига қарамастан, қолхоқлар, МТС ва совхозлар кўламги экин кампанисини муваффақиятли ўтказдилар. Бу йил бугдой, пахта, маккажўҳори ва бошқа техника экинлари кўпроқ экилди. Қўриқ ва бўз ерларга экин экиш плагни ошириб бажарилди. Партия ва ҳукумат қишлоқ хўжалигини механизациялашга алоҳида э'тибор бермоқда. Юксалиб бораётган социалистик саноатимиз қишлоқ хўжалигини илгор техника блан тобора кўпроқ та'минламоқда. 1955 йилнинг 1 июлигача бизнинг қишлоқ хўжалигимиз 1 миллион 400 минг (15 от кучига эга бўлган) тракторга, 350 минг тон комбайнига эга бўлганлигини кўрсатиб ўтишнинг ўзинга ки-фоядир.

Партия қишлоқ хўжалигининг муҳим тормаги бўлган чорвачиликни ривожлан-

тириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида тинмай гамхўрлик қилмоқда. Статистика Бошқармасининг Ахборотида кўрсатилганича, сўт, гўшт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча кўпайди. Вазифа — чорвачиликнинг мустақкам озуқа базасини вужудга келтириш, саноат иншоотлари қуриши кўпайтириш ва чорвачилик маҳсулдорлигини оширишдан иборатдир. Партия ва совет ташкилотлари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг дон этиштиришнинг йиллик ҳосилини 10 миллион пулда етказиш, чорвачиликнинг асосий маҳсулотларини ишлаб чиқариши 2 — 2 баравардан зиёд ошириш тўғрисидаги кўрсатмасини муваффақият блан бажаришда бутун куч ва ижониятларни сафарбар этишлари керак.

Областимиз саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник хизматлари, МТС ва совхозларимизнинг ишчилари, қолхоқчилар, механизаторлар партиямиз шонли XX с'езиди муносиб совга блан борши учун филокорона меҳнат қилмоқдалар, бешинчи бешйиллик плагни мулдарида илгари бажарилишда ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Тошкент обла-стининг ва шаҳарнинг саноат корхоналари КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларида жавобан саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариши анча ошириш, ишлабчиқарилиш тобора тақомиллаштириш учун курашмоқдалар. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрига қарашли Тошкент ремонт заводи ҳозирнинг ўн иккинчи бешинчи бешйиллик плагни бажарди. Темир йўл бўлими бўйича ярим йиллик давлат плагни деярли ҳамма кўрсаткичлар юзасидан бажарилди. Тошкентдаги Сталин номи тўғримачилик комбинатининг филокор ишчилари, инженер-техник хизматлари ҳам социалистик мусобақанинг олдинги саф-ларига бормоқдалар. Областимизнинг қолхоқ ва совхозлари, МТС механизаторлари шонли XX с'езд шарафига филокорона меҳнат қилиб, гўза парварлишни намунали ўтказиш ва бу йил пахта тайбраси давлат плагнини бажариш учун мусобақалашмоқдалар. Оқчиликда райондаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг а'золари ва МТС механизаторлари пахта йилги-терми-тида қадар гўзалари яна икки марта комплекс парварли қилиш учун кураш-моқдалар.

Саноатни техника блан қуролантириши яхшилади, ишлаб чиқариш технология-сини ошириш, саноатдаги мавзуд техникадан ҳартарафлама ва рационал фойдаланиш, ишлабчиқариши иختисослашти-риш ва кооперативлаштириши анча кенгайтириш, меҳнат упулдорлигини бутун чоралар блан ошириш, маҳсулот сифати-ни яхшилади, рационализаторлик тақдир-ларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилиш, саноатга раҳбарлик қилишни ҳозир-ги юксак талаблар даражасига кўтариш-муҳим вазифадир.

Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини тинмай ошириб бориш, айниқса пахта ҳо-селини кўпайтириш, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун кураш, қишлоқ хўжалигида илгор тажриба ва фан ютуқларини кенг жорий қилиш — қолхоқчилар, совхоз иш-чилари, механизаторларнинг ватанпарвар-лик бурчидир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати социалистик оғир индустрия негизда халқ хўжалигининг барча тормақларини, айниқ-са қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириши, меҳнаткашлар моллий фаровонлиги ва маданий даражасини тўх-товсиз ошириб бориши та'минламоқда. КПСС Марказий Комитети Пленумларининг саноатни, қишлоқ хўжалигини кескин ра-вишда ривожлантиришдан иборат тарихий қарорларини бажариш халқ моллий ва ма-даний фаровонлигининг тинмай ошиб бо-ришини, коммунизм қурилишида гоат кат-та ютуқларнинг қўлга киритилишини та'мин этилади. Шонли ишчилар синфи, қолхоқчи деҳқонларимиз ва барча совет халқи партия ва ҳукуматимиз атрафига янада мустақкам жиқлашиб, моллий бойликлар ишлабчиқариши йилдан-йилга кўпай-тирмоқдалар. Ватанимиз иқтисодий ва му-лоффаа қувватини тинмай мустақкамламоқ-далар.

КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақа байрогини янада баланд кўта-риб, қахрамон халқимизнинг дун'ени ўз-гартручи буюк ижодий кучини комму-низм қурилишининг узув ва шарафли ва-зибаларини бажаришга сафарбар этиш — партия ташкилотларининг муқаддас бур-чидир.

Партияимизнинг шонли XX с'ездини янги меҳнат ғалабалари блан кутиб олайлик!

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ҳузурда АҚШ делегацияси шарафига ноништа-зиёфат

ЖЕНЕВА, 21 июль. (ТАСС махсус мухбири). Бугун СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин АҚШнинг тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқлари Кенгашида қатнашаётган делегацияга шарафига ноништа-зиёфат берди.

Зиёфатда Д. Ф. Лаллес, Р. Андерсон, Ч. Болен, Д. Макартур, Л. Мерчент, Л. Томпсон ҳозир бўлишлар.

Совет томонидан зиёфатда Н. С. Хрущев, В. М. Молотов, Г. К. Жуков, А. А. Громико, Г. Н. Зарубин, Л. Ф. Ильичев ҳозир бўлишлар.

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плагнининг 1955 йил биринчи ярмида бажарилиш якуналари тўғрисида

СССР Министрлар Совети ҳузурдаги Марказий Статистика Бошқармасининг АХБОРОТИ

1955 йилнинг биринчи ярмида саноат маҳсулотларининг кўп турларини ишлаб чиқариш плагни ошириб бажарилди.

Ярим маҳсулот ишлаб чиқаришнинг биринчи ярим йиллик плагни умуман саноат бўйича 103 процент бажарилди. Айрим министрлар саноат янги маҳсулотини ишлаб чиқариш плагни қуйидагича бажарилди:

1955 йил биринчи ярим йиллик плагнининг бажарилиши (процент ҳисобида)	
СССР Қора металлургия министрига	103
СССР Рангли металлургия министрига	103
СССР Кўмир саноати министрига	100,2
СССР Нефть саноати министрига	103
Химия саноати министрига	104
Электростанциялар министрига	102
Электротехника саноати министрига	104
Радиотехника саноати министрига	103
Оғир машинасозлик министрига	105
Становсозлик ва инструменталь саноати министрига	104
Транспорт машинасозлиги министрига	105
Автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрига	104
Машинасозлик ва асбобсозлик министрига	103
Қурилиш ва йўл машинасозлиги министрига	104
СССР Бинокорлик материаллари саноати министрига	102
СССР Урмончилик саноати министрига	94
Қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрига	99
СССР Кенг исте'мол саноат товарлари министрига	104
СССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрига	104
СССР Бадиқчилик саноати министрига	100,2
СССР Гўшт ва сўт маҳсулотлари саноати министрига	105
Ўўллар министрига	107
СССР Маданият министрига	105
СССР Соғлиқни сақлаш министрига	107
Иттифоқчи ресурслар Маҳаллий ва ёқалли саноати министрлари ҳамда Маҳаллий саноат министрлари	105
Хунармандчилик кооперацияси	105

1955 йилнинг биринчи ярмида саноатни ва биринчи гада, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асоси бўлган оғир саноатни анча юксалтириш та'минланди.

СССРдаги бутун саноатнинг янги маҳсулоти 1955 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 12 процент кўпайди.

Бешинчи бешйиллик плагнида саноат ишлабчиқаришнинг даражаси 1955 йилда 1950 йилдаги даражадан тахминан 70 процент ошиб кетилиш лозим деб белгиланган эди. 1954 йилнинг 1 майидан 1955 йилнинг 1 майигача бўлган давр ичида саноат ишлабчиқаришнинг ҳажми 1950 йилдаги даражадан 71 процент ошиб кетди. Шундай қилиб, бешинчи бешйиллик плагни саноат ишлабчиқаришнинг умумий ҳажми бўйича мулдарида олдин — 1955 йил 1 майда, я'ни 4 йилда 4 ойда бажарилди.

1955 йилнинг биринчи ярмида саноат маҳсулотларининг кўп турларини ишлаб чиқариш плагни ошириб бажарилди.

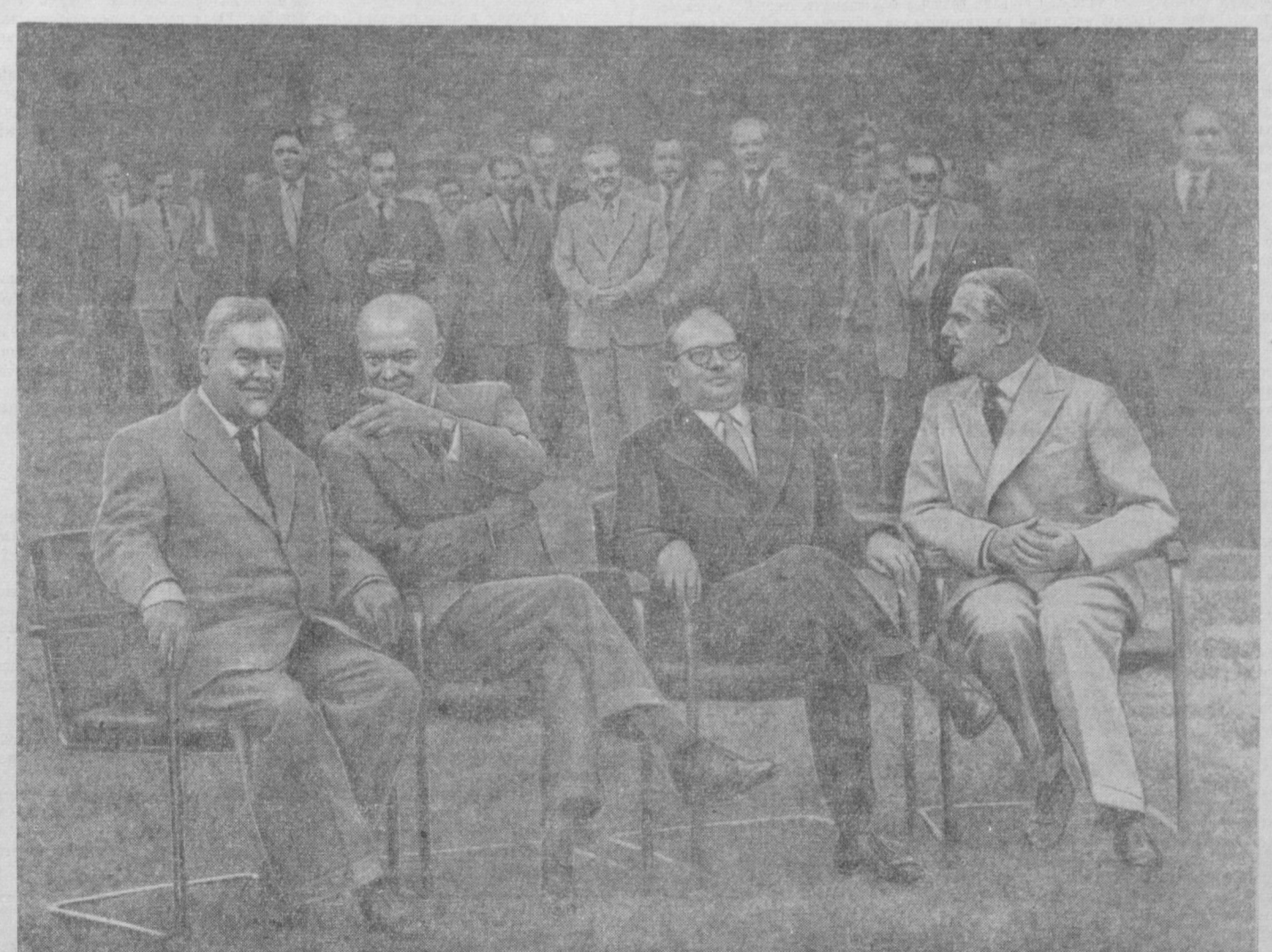
Ярим йиллик плагни оғир саноат маҳсулотининг кўпгина жула муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича ошириб бажарилди: нефть, табиий газ, докславдан кўмир, сланец, темир ва марганец рудалари чиқариш, чуян, пўлат, қора металлургия, пўлат труба, алюминий, рух, қалайи ва бошқа рангли металлургия, бензин, дизель ёқилгиси, электр қуввати, буғ турбиналари, катта гидравлик турбиналар, турбогенераторлар, гидротурбиналар, 100 киловаттдан кўпроқ қувватли электродвигательлар, азотсуюқум асбоблар, оширилган аниқликдаги станоклар, йиртик оғир ва униквал станоклар, металлургия уқуналари, тўқувчилик станоклари, йигирув машиналари, тракторлар, гадала комбайнлари, трактор қўлтираторлари, маккажўҳори ўриб-йигиб берадиган ва саноат йигиб берадиган комбайнлар, мураккаб мототехникалар, озуқа тай-браси берадиган агрегатлар, магистраль теңловозлар ва электровозлар, товар ва пасса-жир магистраль вагонлари, юк ва енгил автомобильлар, мотоцикллар, эжекторлар, автогрейдерлар, кўмир комбайнлари, шаркили ва роликли подшипниклар, казцийлаштирилган сода, каустик сода, озоғли ўғитлар, бўёқ моддалари, синтетик каучук, автомобиль покрывкалари, асбест, суюқоғи қурув тисп ва маҳсулотининг бошқа тур-ларини ишлаб чиқариш ярим йиллик плагни ошириб бажарилди.

Кенг исте'мол товарлари: таъламаалар, кийимлар, чарм ва резина пойфазал, пай-поқлар, ич кийим ва ует кийим учун трикотаж, соатлар, тикув машиналари, фото-аппаратлар, мол ёғи, илпоқ, сўт ва сўт маҳсулотлари, қолбасалар, макоронал, кол-серваллар, узув виносги, пиво ва бошқа озиқ-овқат ҳамда саноат товарлари ярим йил-лик плагнидаги ошиб чиқарилиди.

Броқ, ба'зи министрликлар саноат маҳсулотининг айрим турларини ишлаб чиқариш плагнини бажариш учун зарур бўлган чораларни кўрмоқдалар. Масалан, Қора ме-таллургия министрига прокатнинг ба'зи турларини ишлаб чиқариш плагнини тўла бажармади, Рангли металлургия министрига рангли металлургия ба'зи турларини ишлаб чиқариш плагнини тўла бажармади, Кўмир саноати министрига кулрант кў-мир чиқариш плагнини ошириб бажаргани ҳолда, тош кўмир чиқариш плагнини бажармади. Радиотехника саноати министрига телевизорлар ишлаб чиқариш плагнини тўла бажармади, Оғир машинасозлик министрига прокат асбоб-уқуналари ва ил-вешлар ишлаб чиқариш плагнини, Становсозлик ва инструменталь саноати министри-га, оғир ва униквал темирчилик-пресс машиналари ишлаб чиқариш плагнини, Автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрига — «Бела-русчонок» тракторлари, гадала тозалайдиган машиналар, трактор селлажлари ишлаб чиқариш плагнини, Машинасозлик ва асбобсозлик министрига химия асбоб-уқунал-лари ва ҳисоблайдиган машиналар ишлаб чиқариш плагнини, Химия саноати ми-нистрига — серная кислота ва казций жарбиди ишлаб чиқариш плагнини, Бино-корлик материаллари саноати министрига — цемент, гўшт, темир-бетон буюмлар, шифер ҳамда ба'зи санитария-техника ва керамика буюмларини ишлаб чиқариш плагнини тўла бажармадилар. Урмончилик саноати министрига — ўрмонларда ке-сиб қўйилган ёғочни ташиб чиқариш, кенг язда темир йўллар учун шпалавр ишлаб чиқариш, тахта тилиш ва стандарт уйлор ишлаб чиқариш плагнини, Қоғоз ва ёғоч-созлик саноати министрига — қоғоз мебелъ ва фанера ишлаб чиқариш плагнини, Кенг исте'мол саноат товарлари министрига шойи таъламаалар ишлаб чиқариш плаг-нини, Гўшт ва сўт маҳсулотлари саноати министрига — гўшт чиқариш плагнини тўла бажармадилар.

Министрликларнинг кўпчилиги ишлабчиқариш плагнини умуман бажарганли-лари ҳолда, кўмир саноати, бинокорлик материаллари саноати, бадиқчилик саноати ва бошқа бирқанча саноат тормақларининг аяқгина корхоналари плагни тошпириқларини бажармадилар.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг Женевадаги Кенгаши мажлиси олдида. Суратда: (чапдан ўнгга) СССР Министрлар Советининг раиси Н. А. Булганин, АҚШ Президенти Д. Эйзенхуэр, Франция Бош Министри Э. Фор ва Англия Бош Министри А. Иден. Миллатлар Саройи В. Савостьянов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1955 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика Бошқармасининг ахбороти

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

II.

САНОАТ МАҲСУЛОТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ УСИШИ

Саноат маҳсулотининг жуда муҳим турлари 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмига нисбатан қуйидаги миқдорда ишлаб чиқарилади:

1954 йилнинг биринчи ярмига нисбатан 1955 йилнинг биринчи ярмида (процент ҳисобида)	1954 йилнинг биринчи ярмига нисбатан 1955 йилнинг биринчи ярмида (процент ҳисобида)
Чўчи	112
Пўлат	110
Прокат	111
Пўлат трубалар	108
Тозаланган мис	114
Рух	107
Кўрошин	114
Бўмир	112
Шу жумладан	
Коррозияга қўнғир	110
Нефть	119
Безил	118
Керосин	141
Дизель ёқилғиси	139
Табий газ	114
Электр қуввати	113
Буг турбиналари	100
Кирди гидравлик турбиналар	110
Турбогенераторлар	119
Гидрогенераторлар	112
Катта электр машиналари	117
Электр двигателлари	112
Магистраль электррозетлари	121
Магистраль тепловозлари	123
Магистраль паровозлари	84
Магистраль товар вагонлари	138
Треллейбуслар	113
Юк автомобиллари	112
Енгил автомобиллари	113
Автобуслар	100
Мотоцикллар	119
Шарикли ва роликли подшипниклар	115
Металлургия асбоб-ускуналари	112
Экскаваторлар	105
Металл қирғидиган становлар	116
Шу жумладан йрик, оғир ва унвал становлар	126
Оғир ва унвал темирчилик-пресс машиналари	167
Химия асбоб-ускуналари	105
Китиров машиналари	111
Тўқув станоклари	102
Хисоблайдиган машиналар	127
Тракторлар	127
Трактор селжалари	123
Трактор култиваторлари	115
Галла қомбайнлари	122
Лавлаги қомбайнлари	175
Картошка қавлаб берадиган қомбайнлар	169
Мавкажўхори йиғиб берадиган қомбайнлар	300
Мукажоб мототрицикллар	186
Дон қозалайдиган машиналар	123
Бальциялантирилган сода	109
Каустик сода	112
Минерал ўғитлар	121
Қишлоқ хўжалик экинларининг зараркундаларига қарши курашиш учун заҳарли химикатлар	158
Бўёқ моддалари	114
Сиятқич каучук	109
Автомобиль покрывкалари	113
Қурилғиб ёғочларни ташиб олиш	103
Көгоз	104
Цемент	122
Дераза ойнаси	113
Шифер	118
Томта ёпадиган жомпоқ материал	113
Ғишт	113
Темир-бетон буюмлар	164
Сирт	102
Ип-газлама	107
Зингир толасидан тўқилган газла-малар	97
Шерет газламалар	102
Шойи газламалар	98
Пайпоқлар	114
Ич қийим учун трикотаж	110
Трикотаж учун қийим	118
Чарм поймақал	104
Резина поймақал	114
Велосипедлар	121
Радиоприйимниклар	122
Телевизорлар	204
Тикув машиналари	125
Соатлар	122
Фотоапаратлар	148
Пластино ва ролялар	127
Ходонийликлар	131
Кир ювадиган машиналар	339
Мебель	118
Колбасалар	108
Балиқ	104
Мол ёғи	115
Маргарин	100
Сут маҳсулотлари	116
Пиллақ	123
Мажаронлар	115
Бонорвалар	121
Совун	100
Гугурт	123
Узум винолари	106
Шампань виноси	123

Металл, кўмир, нефть, машиналар ва асбоб-ускуналар, электр қуввати, химикатлар ишлаб чиқаришнинг кўпайтирилганлиги саноатнинг ҳамма тормақларида маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсишини таъминлади.

Саноатда асбоб-ускуналардан фойдаланиш бирмунча яхшиланди. Қора металлургия министриги заводларида 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан домна пешчаларининг фойдали ҳажмидан фойдаланиш 5 процент яхшиланди, мартен пешчаларининг 1 квадратметр тубдан олинди ва 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан «Донбасс» кўмир қомбайнлари ва кўмир юклайдиган машиналарнинг умумдорлиги ошди, брод, шахталарда бўлган юксак умумий қончилик техникасида ҳали ҳам етарли равишда фойдаланилмаётди. Кўмир саноатида меҳнатни кўп талаб қиладиган ва оғир ишларни, айниқса асосий горизонталь шахталарни кўмир чиқаришга тайёрлаш ишларини ва бу ишларни бажаришда кўмир ва тор жисларини юклашни механизациялаш ва қондорона бажаришда, нефть саноати министриги корхоналарида қайта ишланган хом нефдан тинч нефть маҳсулотларининг чиқинчи кўнайдиган ҳажмида экспортга ва раванжа учун нефть қудуқларини пармалаш тегили ошди. Брод, пармалаш асбоб-ускуналарининг ишламай бекор туриб қолгани ҳам кўп. Электростанциялар министригининг электростанцияларида қосил қилинган электр қуввати учун сарфланадиган ёқилғининг салмоғи қамайтирилди. Бинозорлик материаллари саноати министригининг корхоналарида цемент печалари ва цемент термоларининг иш умуми 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан кўнайдиган.

Урмончилик саноати министригининг ёғоч тайёрлаш корхоналарида машиналар ва механизмлардан қондорона фойдаланишда, Министрликнинг тахта тилиш саноатида уқуналарнинг иш умуми ошди ва уқунадан берилган топшириқ Иланинг биринчи ярмида бажарилади. Урмончилик саноати министриги ёғоч тайёрлаш ишларини механизациялаш даражаси ошган бўлса ҳам, лекин ёғоч тайёрлаш соҳасидаги асосий ишларни механизациялаш асосидан белгиланган плани бажарилади.

Кўнгила машинасозлик заводларида уқуналарнинг ишламай бекор туриб қолган ҳоллари ҳам кўп ва ишламай турган ҳамда ўрнатилмаган кўнгила уқуналар бор, улардан фойдаланилганда, машинасозликда ишлаб чиқариш қувватларини аниқ кўпайтириш мумкин бўлади.

1955 йилнинг биринчи ярмида саноат маҳсулотининг таннархини қамайтириш плани бажарилиди. Дастлабки маълумотларга қараганда, ярим йил мобайнида саноат маҳсулотининг таннари 3,8 процент қамайтирилди. Брод, Урмончилик саноати министриги ҳамда Станосозлик ва инструментал саноати министриги саноат маҳсулотининг таннарини қамайтириш планини аниқ бажарилади.

Таннархини қамайтириш плани умуман қондорил бажарилиши бўлса ҳам, корхоналарнинг кўнгила қисми таннархини қамайтириш асосидан қазарга белгиланган топшириқларни бажариштирлар. Саноат маҳсулоти кўп турларининг таннари ҳам кўп ошди.

Саноатни ривожлантиришда, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннарини қамайтириш соҳасида ўтган йилларда ва 1955 йилнинг биринчи ярмида ардиланган муваффақиятлар 1955 йилнинг 1 июлидан бошлаб ёқилғи, қора ва рангли металл, машиналар ва уқуналар, химикатлар, целлюлоза-қоғоз саноати маҳсулотлари ва бинозорлик материалларининг улгурчи нархларини аниқ қамайтиришга, шунингдек электр қуввати ҳамда меҳнат қуввати, темир йўл ва автомобильларда юк ташин тарифларини қамайтиришга имкон берди.

III.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Колхозларда, машина-трактор станцияларида ва совхозларда КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг топшириқларини мундарида олдидан бажариш учун шартин аниқлаш ва таъмин асосидан аниқ ишлар қилинди.

Колхозлар, машина-трактор станциялари ва совхозлар кўнгилаги экинни муваффақиятли ўтказдилар. Кўнгиламининг меҳнат қилини қамарай, баҳори экинлар агротехника жиҳатидан яхши мундарида экинди. Бу йил колхозларда ва совхозларда юзги шудор қилиб қўйилган ерларга баҳори экинлар 1954 йилдаги қараганда аниқ кўнгила экинди. Мамлакатда 1955 йил баҳори экинлар ўтган йилдаги қараганда 21 миллион гектар кўнгила экинди. Кўнгила экинни даврида қамқосил экинлар ўрнига сероқил экинлар аниқ кўнгила экинди, мавкажўхори экин қосини равишда кўпайтирилди, дон экинларининг салмоғи ошди. Бу йил бўғил экинган майдон 11 миллион гектар кўнайдиган. Мавкажўхори ҳаммаси бўлиб 17,9 миллион гектар ерга, ёқил ўтган йилдаги қараганда 13,6 миллион гектар кўнгила экинди. Узуи талаши зингир ўтган йилдаги қараганда тахминан 360 минг гектар, қанд лавлаги 180 минг гектар, қунгабоқар 360

миг гектар, картошка 330 минг гектар кўнгила экинди. Мавкажўхори, қунгабоқар ва картошканин кўнгила қисми қавдат-қавдат экинди.

Украина, Қозғистон, Сибирь, Урал, Волгабўйи ва Шимолий Кавказ районларида экин майдонлари аниқ қамайтирилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Дон етиштириш кўпайтириш учун кўнгила ва бўз ерларни аниқлаш тўғрисида» деб чиқарган қароридан янгидан ўрнатилган ерларда дон экинларини ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экинни 1956 йилда 28 — 30 миллион гектарга етказиш кўнгила тутилган. Машина-трактор станциялари ва совхозлар 1954 йилда ва 1955 йилнинг биринчи ярмида 26 миллион гектардан кўнгила кўнгила ва бўз ерларни қайтадилар, шундан 1955 йил баҳори бўйича дастлаб мўжалланган 13 миллион гектар ўрнига 20 миллион гектар ерга экин экинди.

Кўнгила ва бўз ерлар ўрнатилган районларда 1954 йилда ташкил этилган 124 та совхоздан ташқари шу йилнинг кўнгиламига 300 та янги галла совхози ташкил этилиди.

1955 йилнинг биринчи ярмида қишлоқ хўжалиги ҳамма ишбон (15 ет қучига айланган) ҳисоблаганда) 79 минг трактор ва 31,5 минг чоқиқ трактори, 58 минг юк автомобиллари, 21 минг галла қомбайни, картошкани қазиб-йиғиб берадиган 9 минг қомбайни, қанд лавлагини қавлаб-йиғиб берадиган 3 минг қомбайни, тракторларга тиркаб ишлатилган 48 минг плуг, тракторларга тиркаб ишлатилган 59 минг селжа, картошкани қавдат-қавдат экин берадиган 12 минг машина, тракторга тиркаб ишлатилган 48 минг култиватор ва бошқа кўнгила қишлоқ хўжалик машиналари, шунингдек чорвачилик фермалари учун машиналар ва уқуналар олдиди.

1955 йил 1 июлда қишлоқ хўжалигининг тракторларининг сони 1 миллион 400 миңга (15 ет қучига айланган) ҳисоблаганда) ва галла қомбайнларининг сони 350 миңга етди.

Қишлоқ хўжалигининг техника ва қурилганлиги даражаси ошганлиги баҳори экинларини экин ва экинларни парварши қилиш ишларини аниқлаш кўнгила машини-трактор станциялари қондорилди.

Машина-трактор станциялари қондорилди 1955 йилнинг биринчи ярмида қишлоқ хўжалик ишларини (қайта ишларига айланган) ҳисоблаганда) ўтган йилнинг шу давридаги қараганда 29 миллион гектар кўнгила бажарилади.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўнайдиган. 1954 йилнинг 1 октябрида 1955 йилнинг 1 июлигача бўлган тўққиз ой мундарида колхозларда 1953/54 йилнинг шу давридаги нисбатан сўт 28 процент кўнгила сони олдиди ва 1952/53 йилдаги қараганда 52 процент кўнгила сони олдиди. Колхозларда ҳарбир етиштирилган сони олдидан сўтнинг ўртача миқдори 1954 йилнинг 1 октябридан 1955 йилнинг 1 июлигача 1953/54 йилнинг шу давридаги нисбатан 17 процент кўнайдиган. Шу давр ичида гўшт, жуи ва туҳум етиштириш ҳам кўнайдиган. Брод, бирданча областларда, ўзгаларда, АССРларда чорвачиликнинг маҳсулотининг оширишга, мустақам ет-ҳашак базаси вужудга келтиришга, чорвачилик бинолари ва сизос ишпоқлари қуришга ҳам етарли эътибор берилмаётди.

Колхозлардаги жамоат чорва молларининг сони 1955 йилнинг 1 июлигача 1954 йилнинг 1 июлига нисбатан кўнайдиган; сизирларининг сони 7 процент ва кўнгила экин сони 4 процент кўнайдиган; чўчқаларининг сони 2 процент қамайди. Совхозлар министригининг совхозларида чорва молларининг сони шу давр ичида кўнайдиган; сизирлар 10 процент, чўчқалар 6 процент ва кўнгила 7 процент.

Аҳолининг шахсий мулкида бўлган сизирлар ва майда чорва молларининг сони кўнайдиган.

Мамлакатда хўжалигининг ҳамма категориялари бўйича маҳсулот чорва молларининг сони 1955 йилнинг 1 июлигача 1954 йилнинг 1 июлига нисбатан, дастлабки маълумотларга қараганда, қуйидаги кўнайдиган: сизирлар 6 процент ва кўнгила 6 процент; чўчқаларининг сони тахминан ўрған йилги даражада сақланиб қолди.

Бейғири вақтларда қишлоқ хўжалигини мавқалла қадрлар ҳам мустақамлаш йўлида катта ишлар қилинди. Қозғистон вақтда машина-трактор станцияларида оқил ва ўрта маълумотли директорлар қарийб 90 процентини, бонг инженерлар 90 процентини, бонг агрономлар деярлик 100 процентини ва машина-трактор мастеровларининг мудирлари қарийб 70 процентини ташкил қилди.

IV.

ТЕМИР ЙЎЛ, СУВ ВА АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИДА ЮК ТАШИШНИНГ КЎПАЙИШИ

Темир йўл транспортида бир суткада ўртача юк ортишининг умумий плани 1955 йилнинг биринчи ярмида 103 процент бажарилиди.

Қораметалларни, рудаларни, коксини, торфини, қораметалл парчаларини, қишлоқ хўжалик машиналарини, тракторларини, автомобилларини, галлави, тузани, қанд-лакарини, гўштни, балқини, консерваларни, поймақалли, меболий, шунингдек қондорилган ташиладиган юкларни ортиш плани тўла ва ошириб бажарилиди. Тошқумирни, нефтни ва нефть маҳсулотларини, ёғоч-тақталарни, ўтинларни, цементни, ўтга чидамли материалларни, бинозорлик материалларини, флясларни, химия ва минерал ўғитларни, уи ва арғуналарни, пахтачи, газламаларни ортиш плани бажарилади.

Темир йўлларда ҳамма юкларни суткада ўртача юклар 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 9 процент кўнайдиган.

Юкли вагон ортишининг ўртача вақти 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги қараганда қамайди. Юкли вагон ортишининг тезлигини 1955 йилнинг биринчи ярмида умуман бажарилади, брод, айрим темир йўллар бу топшириқни тўла бажарилади.

Денгиз флоти министриги 1955 йилнинг биринчи ярмида юк ортишини 106 процент ва юк ташин планини 102 процент бажариди, брод, баъзи денгиз пароходчиларини плани бажарилади. Денгиз транспортининг юк ортиши 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 30 процент кўнайдиган ва юк ташин 18 процент ортиди.

Дарё флоти министриги томонидан юк ортиши ва юк ташин плани 1955 йилнинг биринчи ярмида 87 процент бажарилиди. Дарё транспорти нефть ва нефть маҳсулотлари, ёғоч-тақталар, минерал-қурилма материаллари ташиб бериш планини бажарилади. Дарё транспортининг юк ортиши 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 8 процент кўнайдиган, юкларини ташин аса, ўтган йилги даражада қолди.

Автомобиль транспорти ва сони йўллар министригининг умумий фойдаланилган автомобиль транспорти юк ортиши планини 1955 йилнинг биринчи ярмида 95 процент ва юк ташин планини 99 процент бажариди. Автобусларда пассажирлар ташин плани 106 процент бажарилиди. Умумий фойдаланилган автомобиль транспорти 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан юк ортишини 35 процент кўпайтириди, юк ташини 50 процент ва автобусларда пассажирлар ташини 48 процент кўпайтирди. Брод, юк автомобилларидан фойдаланиш ҳам ҳам етарли даражада эмас, юк автомобилларининг бекор туриб қолгани ва юк ортимай бўш қатнаши ҳам кўп.

V.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШНИНГ УСИШИ

Давлат томонидан сарфланадиган қалинлаб маблағларнинг ҳамми 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 111 процентини ташкил қилди. Брод, қалинлаб маблағ сарфлашнинг ярим йиллик плани умуман ҳақиқатга 93 процент бажарилиди.

Оғир саноат тормақларида, шу жумладан, қора ва рангли металлургияда, кўмир саноатида, машинасозликда, электростанциялар қурилишида, бинозорлик материаллари саноатида ва оғир саноатнинг бошқа тормақларида сарфланадиган қалинлаб маблағларининг ҳамми 1955 йилнинг биринчи ярмида кўнайдиган. Транспорт ва қишлоқ хўжалигида ҳам қалинлаб маблағ сарфланган бўлади. Қалинлаб маблағларининг аниқлиги қисми ҳақиқатга етмади қилидиган молларни ишлаб чиқаруши корхоналар қурилишига сарфланди.

Уй-жой қурилиши, мактаблар, соғлиқни сақлаш муассасалари, болалар боқчалари ва яшиллар қурилиши, пионер лагерлари, кинотеатрлар ва бошқа маданий-маънавий муассасалар қурилишининг ҳамми 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан кўнайдиган.

1955 йилнинг биринчи ярмида ҳақиқат хўжалигининг ҳамма тормақларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди. Брод, бирданча тормақларда ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш плани тўла бажарилади.

Қурилиш министриги қурилиш-монтаж ишларининг ҳаммининг қуйидаги миқдорда кўпайтирилди,

1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан процент ҳисобида	
СССР Қурилиш министриги	110
Металлургия ва химия саноати корхоналари қурилиш министриги	113

Кўмир саноати корхоналари қурилиш министриги	115
Нефть саноати корхоналари қурилиш министриги	113
Электростанциялар қурилиш министриги	116
Транспорт қурилиш министриги	104
СССР шаҳар ва қишлоқ қурилиш министриги	123

Қурилиш министриги қурилиш-монтаж ишларининг ҳамми кўпайтгани ҳолда, 1955 йилнинг биринчи ярмидаги плани тўла бажарилади.

1955 йилнинг биринчи ярмида қурилиш ташкилотларини яхлитлаштириш ва аниқла маҳсуллатириш ишлари ўтказилди. Қурилиш машиналари ва механизмларидан фойдаланиш яхшиланди. Меҳнат унумдорлиги ошди, қурилишнинг қиймати бирмунча қамайди. Шу билан бирга, қурилиш қийматини қамайтириш топшириги тўла бажарилади, қурилишдаги оғир ва меҳнатни кўп талаб қиладиган ишларни машина-лаштириш даражаси етарли эмас. Қурилишлардаги мажбур машиналар ва механизмлардан тўла фойдаланилмаётди ва қурилиш ишларини қамқосил механизациялаш сўт жорий қилинмаётди; йилга темир-бетон қондорилган ва деталларни қурилишда қўлланиш тарғиби кўнгила бўлса ҳам, лекин ҳамма етарли даражада эмас.

Қишга темир-бетон қондорилган ва деталлар ишлаб чиқаришдан корхоналар қуришга қалинлаб маблағ сарфланган аниқ кўпайтирилганга қарамай, 1955 йилнинг биринчи ярмида шу корхоналарни қуриш плани тўла бажарилади.

VI.

ИЧКИ ВА ТАШҚИ САВДОНИНГ УСИШИ

1955 йилнинг биринчи ярмида совет савдосини аниқла ривожлантириш давом этди.

1955 йилнинг биринчи ярмида давлат ва кооператив савдоси йўли билан аҳолига (тақдирланган нархларда) 1954 йилнинг биринчи ярмидаги қараганда 8 процент кўп мол сотилди. Давлат ва кооператив савдоси чакана товар обороти планини йилнинг биринчи ярмида бажарилади.

Айрим озиқ-овқат товарларини сўтиш 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан қуйидаги миқдорда кўнайдиган, гўшт ва гўшт маҳсулотлари 6 процент, ўсимлик ёғи, маргарин ва аришланган ёғ 15 процент, қондорилган ашълар 5 процент, балқил ва балқил маҳсулотлари 20 процент, пиллақ 7 процент, сўт ва сўт маҳсулотлари 12 процент, туҳум 13 процент.

1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан айрим саноат товарларини сўтиш аниқ кўнайдиган; радиоприйимниклар 10 процент, шойи газламалар 10 процент, қийимлар 18 процент, трикотаж буюмлар 13 процент, пайпоқлар 15 процент, поймақал 6 процент, кир совун 23 процент. Маданий-маънавий товарлар сўтиш аниқ катта миқдорда кўнайдиган; радиоприйимниклар 22 процент, телевизорлар тахминан 45 процент, соатлар 44 процент, фотоапаратлар 48 процент, мебель 17 процент, тикув машиналари 17 процент, кир ювадиган машиналар қарийб тўт баравар, қанг хўшлагичлар (пиллесолар) 24 процент, қондорилганлар 29 процент, велосипедлар 20 процент, мотоцикллар 16 процент, енгил автомобиллар 30 процент.

Ишлаб чиқариш учун керакли товарларни сўтиш 1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан қуйидаги миқдорда кўнайдиган: иморатбон ёғоч 1,5 баравар, том туғунаси 18 процент, цемент 39 процент, шифер 18 процент, дераза ойнаси 10 процент.

Саноат ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш ва сўтиш кўпайганлигига қарамай, бирданча районларда аҳолининг ҳақиқатга етмади қилидиган баъзи муҳим товарларга бўлган талаби ҳамма тўла равишда қондорилмаётди. Ҳали ҳам баъзи савдо ташкилотлари товарларни районларга ютуғри тақсимламақдалар ва товарларни айрим районларга аҳолининг талабини ҳисобга олмай юборишга йўл қўймоқдалар. Мақаллий хомашълар товарлар ишлаб чиқариш ишларида жонг ривожлантириш йўли билан қўшимча товар ресурсларини товар оборотида етарли равишда қондорилмаётди.

Ташқи савдо соҳасида Совет Шттифочи 1955 йилда чет мамлакатлар билан иқтисодий алоқаларни қондорилгани давом эттирди; ҳозирги вақтда Совет Шттифочи четла давлатларидан 58 таен билан савдо-сотиқ қилмоқда.

VII.

ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ СОНИ ҲАМДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИНГ УСИШИ

Ҳақиқат хўжалигидаги ишчилар ва хизматчиларнинг умумий сони 1955 йилнинг биринчи ярми охирида 1954 йилнинг биринчи ярми охиридаги нисбатан бир

